

ВАЖНІ ЗАЯВИ ПРОВІДНИКІВ У ДЕНЬ ПРАЦІ

Президент осуджує крайніх представників і страйк. ВАШИНГТОН. — З приводу Дня Праці президент Рузвельт видав представникам преси на його кораблі, котрим він пише зловж східних побереж Америки, заяву, в котрій осуджує крайніх представників підприємців і робітників за викликування страйків та взиває їх полагоджувати непорозуміння на основі розуму. Він висказався проти страйків як засобу полагоджування промислових спорів.

ГРІН ПРОТИ ЛУІСА ЗА АКЦІЮ ЗА ДИКТАТУРУ. ДАЛАС (Тексас). — У своїй промові в День Праці Вільям Грін, президент Американської Федерації Праці, критикував Комітет Промислової Організації за те, що, мовляв, його тактика пахає Америку до диктатури.

ЛУІС КЛИЧЕ РОБІТНИКІВ ДО КОНТРОЛІ ФАБРИК.

ПІТСБург (Па.). — Джан Луїс, голова Комітету Промислової Організації, у промові з приводу Дня Праці, закликав робітників зорганізуватися для участі в управі фабрик.

Слухали його величезні товпища народу, котрі газети обчисляли на 150,000 осіб.

СЕКРЕТАРКА ПРАЦІ ВЗИВАЄ ПРОМИСЛИ РОЗВ'ЯЗАТИ ПИТАННЯ ПРАЦІ СТАРИХ ЛЮДЕЙ.

БОСТОН. — Секретарка праці, Перкінс, подала в своїй радіовій промові з приводу Дня Праці, що понад 2 мільйони робітників, що не працювали минулого року, мають тепер працю.

Казала далі, що відправлення старших людей з фабрик порушує суспільний порядок.

СОТКИ ЛЮДЕЙ ЖЕРТВОЮ СВЯТКУВАННЯ.

ВАШИНГТОН. — За обчисленням новинарської агенції „Асошіейтд Прес“, за два свята з приводу Дня Праці згинули в краю 391 особа. Найбільше жертв потягнули за собою автомобільні випадки, а потім утоплення.

ДИТЯЧИЙ ПАРАЛІЖ ШИРИТЬСЯ ДАЛІ.

ШКАГО. — Міський уряд здоров'я занотував до вітків 159 випадків занедужання та 15 смертей від дитячого паралічу.

Стейтвий уряд здоров'я займався цією справою.

Про поширення недуги доносять з Канзас Сіті й Торонто.

ПРИЗНАЮТЬ ТИСЯЧІ НА АКЦІЮ ЛУІСА.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. — Юнія електричних радіових і машинових робітників наложила на кожного з своїх 130,000 членів данину в сумі 5 центів на місяць на цілі акції Комітету Промислової Організації. Ця данина дасть Луїсові \$78,000 на рік.

БОРІТЬСЯ ЗА СТАНОВИЩЕ ПОСАДНИКА НЬО ЙОРКУ.

НЬО ЙОРК. — Сенатор Ройел Ковпланд, кандидат Тамені Полу на номінацію на уряд посади міста Ньо Йорку, видав з приводу Дня Праці заяву, в котрій назвав Джана Луїса ворогом.

Суддя Магоні, його протикандидат, домагається усунути зо списів виборців коло 5,000 імен, записаних безправно прихильниками Ковпланда.

Розслідники „Нью Йорк Таймс“ кажуть, що суддя Магоні має добрі шанси забрати від Ковпланда номінацію Демократичної Партії.

КВЕЙКРИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПРИМІНЕННЯ ВОЄННОГО ЗАКОНУ.

СВОРТМОР (Па.). — На конференції секти квейкрів домагалися деякі делегати ухвалення резолюції за те, щоби президент Рузвельт проголосив існування війни між Японією й Китаєм та примінив постанову закону про неутральність.

В ЧІЛЕ ШИРИТЬСЯ МАЛЯРІЯ.

САНТІАГО (Чіле). — За поданнями уряду, в північній портовій місті Аріка коло 70 процентів усього населення занедужали на малярію. Уряд вислав туди більшу кількість хімії та лікарських знавців.

НЕ ВДАВСЯ ВІНАХІД ПРОТИ ТОПЛЕННЯ.

АЗБЕРІ ПАРК (Нью Джерзі). — Коло Конвенційної Галі пробував ту Джім Тортарієлю придумати Павлом Піскуліом горошинки (пігулки), що, мовляв, можуть захоронити людину від утоплення. Тортарієлю ковтнув кілька таких горошинок, але в воді потонав і його треба було з води витягати.

ДОБРИЙ ВПЛИВ СКАСУВАННЯ ПРОТИБІПІ.

ВАШИНГТОН. — Організація дестилаторів алькогольних напівків каже, що від скасування протибіпів в Америці зменшилося число злочинів. Те саме видно з порівняння числа злочинів у протибіпних стейтах з числом злочинів у стейтах, що протибіпів вже не признають.

ВИМОРДУВАЛИ ЦІЛУ ЖИДІВСЬКУ РОДИНУ.

На дім 70-літнього купця Мендлі Гіціга в Лукаві на Буковині напали вночі бандити, які ввійшли до мешкання і з наставленими крісами та револьверами зажадали видачі грошей. Сини Мендлі почали борятися з напасниками. Тоді один із них вистрілом положив трупом 25-літнього сина Йойну Гіціга. Двох інших також тяжко ранили. Врешті згинув ще один син, ранений у живіт. Бандити віднайшли сховок грошей і забрали 300 доларів і 175,000 левів. Рано сусіди побачили, що з хати Гіціга ніхто не виходить. Розбили двері і побачили цілу родину в калюжах крові. Справою занялася жандармерія.

ЗГИНУВ ПІДЧАС ІЗДИ „ЗАЙЦЕМ“.

На залізничному двірці в Перемішлі після приїзду особового потягу зі Львова побачили, що на даху одного вагону хтось нежить. Думали, що там укривається якийсь пасажир без білету. З жахом стверджено, що це молодий хлопець з розбитою головою. Далше показалося, що це Тадей Русинівський з Медки, який зі своїм товаришем вибрався на меч до Перемішля без білету. Щоб уникнути кондуктора, вилізли оба на дах. Коли потяг їхав через міст на ріш Віторі Русинівський ударив головою об міст і згинув на місці. Його товариша, що їхав зайцем, арештовано.

ЖАХЛИВА ЕКСПЛІЗІЯ В БОРИСЛАВІ.

В рафінерії нафти „Газоліна“ в Бориславі експлудував компресатор, внаслідок чого ціла рафінерія стала у вогні. Від експлізії згинули два брати, Маріян і Болеслав Новак, яких кинуло вгору галі машини, де вони й згоріли. Про силу вибуху свідчить факт, що розорвало кодеро вага 400 кг, впадо на залізничні шляхи, у відстані кількох кілометрів. Гук експлізії було чути в ділі 80 кілометрів, а пожежа було видно в проміжні 10 км. В багатьох мешканнях від експлізії випали шибни, а в місті настала паника. Пожежа знищила цілком галі машин.

ЛОШАК УБИВ ДИТИНУ.

П'ятилітній Петро Чекайло в Сусилові, пов. Рудки, вибіг без опіки на дорогу. Саме в цей хвилини надбів сполошенний одиорічний лошак, який спотикнувся і впав, приваляючи своїм тваром дитину. Твар лошака загнав хлопчині грудну клітку так, що хлопчаина за 10 хвилин сконав.

ВЕЛИТЕНСЬКА РИБА.

З Ріо Гранде повідомляють, що бразилійські рибки вилізли з моря велитенську рибу, 12 метрів завдовжки. Голова риби була 1 метр 20 см. довга і 69 см. широка, а отвір наші 190 міліметрів.

НАФТОВА РІКА В ОГНІ.

У Морочеме (Румунія) веде через місто канал з ропою. Хтось із необережності кинув сірник і ропа загорілася, причому згоріло кілька домів і магазинів. Шкода доходить до 9 мільйонів левів.

УКРАЇНЕЦЬ ОПЕРОВИЙ СПІВАК НА ФІЛЬМІ У ЛЬВОВІ.

Львівське „Діло“ показало коротку замітку про дві фільми, що саме тепер ідуть у кін А-колю у Львові. Це „Бонація“ і „Година спокуси“. Для українця особливо замітна ця друга фільма не тільки своєю суфліною моральною вартістю, але й тим, що в ній виступає українець, оперовий співак. Велика частина фільмової драми відбувається в Берліні, в часі опери „Ріголетто“, де головну роллю співає наш земляк, Клеменс Андриєнко. Під тим псевдонімом знала перед кількома роками львівська публіка з виступів на українських концертах Кліма Чичку, що то до 1927 р. був урядовцем у головній управі Рідної Школи й одночасно співаком львівської опери, де виступав як „Клеменс Квятковський“ у тодішньому львівському репертуарі („Фавст“, „Пророк“ і ще деяких). В 1928 р. виїхав Чичка до Берліна, звідки деякою доходили до нас незвичайно прихильні рецензії про його виступи в берлінських концертних залах. Чичка — це визначний громадянин. В 1924 р. виїхала накладом усіх трьох тодішніх українських політичних партій (Нац. Дем., Радик. і Соц.) книга „К. Федоровича“ під заголовком „Українські школи в Галіччині у світі законів і практики“. Була перша більша повенна студія про українське шкільництво в міжвоєнній Польщі, праця з переважно матеріалом, есперти на джерелах. Цим Федоровичем був якраз Чичка, що, співаючи в театрі, не міг під власним іменем пустити у світ такої річі. Але це доказ, що людина з твердим характером, який безсумнівно мав Чичка, ніколи себе не запродасть. Радімо, що нашому землякові поталанило показати себе у світі. Для кожного українця „Година спокуси“ особливо цікава.

ЦИГАНСЬКЕ „КОХАННЯ“.

57-колений ран завдав своїй любці один німецький циган; внаслідок ран-любка вмерла, а чутливий коханець дістав 7-літньої в'язниці.

РОМАНТИЧНА ПРИГОДА ЖИДА І ХРИСТІЯНИНИ.

В Бродях арештовано 18-літнього жидка Ганса Ренема, який, забравши свого батькові в Золочеві 500 зл., втік до своєю любовію, 19-літньою Катериною Гаєвською, родом з Нараєва, щоб у Бродях захити. Поліція придержала їх, коли хотіли замешкати в готелі „Гранд“.

ОГРАБИЛИ ДВІР.

На дворі Львів у Пятковій, пов. Добромий, напали озброєні бандити, еспероризувалих домівників, забрали все, що представляло більшу вартість. Грабунки серед криків і стрілів тривав дві години. Опісля напали на дім державця і зрабували йому 60 зл.

АКРОБАТИ — БЕРЕД ПОЖЕЖИ.

Віденська преса присвячує теплі статті своїм землякам, своєрідним героям. Є це брати Бумбареті, циркові акробати, що обидва ввесь світ із своїм трапецом. Вони почали свою кар'єру у Віденському „Цирку Централь“, потім дісталися до Гаррі Плія до Берліна, звідки виїхали до Сінгапору. Вони виступали на Сході перед усіма мільйонерами та марагаджами і могли дозволити собі обідати світським.

ЧЕСЬКА ЖАНДАРМЕРІЯ РОЗІГНАЛА НІМЦІВ ІЗ КАЛІНИЦЬ.

Німецька преса останніми днями гостро виступила проти чехословацького уряду за його деякі розпорядки у справі німецької меншини. „Берл. Берген Цтг.“ повідомила з Праги з обуренням про виступи жандармерії проти судетських німців. Під час богослуження жандармерія вдерлася до каплиці, перервала богослуження та розігнала присутніх. Багато осіб потурбували. Сімох німців арештували. В цій справі німецька меншина внесла інтерпеляцію в чехословацькому парламенті.

ПОВІСТЯМИ ДОБУВСЯ ІЗ ВІЗНИЦІ.

Президент Мосціцький підписав помиловання для Сергія Пясецького, в'язня у Св. Жинжу, що написав у в'язниці кілька повістей. Пясецький відсиджував кару за грабункові напади на пограниччі в часі польсько-більшовицької війни і був есперіш засуджений на кару до смертної в'язниці, яку обновили йому до 15 літ. Мав ще сидіти 4 роки. Кару подарували йому під умовою, що буде чотири роки жити бездоганно.

ЯК БОЛЬШЕВИКИ ПОЗБУВАЮТЬСЯ ЯПОНЦІВ.

В останньому часті большевицька влада виселює з СРСР всіх японців під ріжними прийоками. Тепер залишилися ще в цілому СРСР ледви кілька пацят японських дипломатів і кореспондентів часописів. Большевицький уряд звернувся до Токіо з „пропозицією“, щоб Японія закінчувала свої консуляти у Владивостоці і в Одесі, мовляв, у цих містах нема японців. Японцві Сітго, призначеному на становище консуля в Одесі, большевицький уряд не видає візи вже від року. Не дає жез транзитових віз японським громадянам, отже кордон СРСР фактично для них замкнений.

ЦИГАНСЬКЕ „КОХАННЯ“.

57-колений ран завдав своїй любці один німецький циган; внаслідок ран-любка вмерла, а чутливий коханець дістав 7-літньої в'язниці.

РОМАНТИЧНА ПРИГОДА ЖИДА І ХРИСТІЯНИНИ.

В Бродях арештовано 18-літнього жидка Ганса Ренема, який, забравши свого батькові в Золочеві 500 зл., втік до своєю любовію, 19-літньою Катериною Гаєвською, родом з Нараєва, щоб у Бродях захити. Поліція придержала їх, коли хотіли замешкати в готелі „Гранд“.

ОГРАБИЛИ ДВІР.

На дворі Львів у Пятковій, пов. Добромий, напали озброєні бандити, еспероризувалих домівників, забрали все, що представляло більшу вартість. Грабунки серед криків і стрілів тривав дві години. Опісля напали на дім державця і зрабували йому 60 зл.

АКРОБАТИ — БЕРЕД ПОЖЕЖИ.

Віденська преса присвячує теплі статті своїм землякам, своєрідним героям. Є це брати Бумбареті, циркові акробати, що обидва ввесь світ із своїм трапецом. Вони почали свою кар'єру у Віденському „Цирку Централь“, потім дісталися до Гаррі Плія до Берліна, звідки виїхали до Сінгапору. Вони виступали на Сході перед усіма мільйонерами та марагаджами і могли дозволити собі обідати світським.

ЧЕСЬКА ЖАНДАРМЕРІЯ РОЗІГНАЛА НІМЦІВ ІЗ КАЛІНИЦЬ.

Німецька преса останніми днями гостро виступила проти чехословацького уряду за його деякі розпорядки у справі німецької меншини. „Берл. Берген Цтг.“ повідомила з Праги з обуренням про виступи жандармерії проти судетських німців. Під час богослуження жандармерія вдерлася до каплиці, перервала богослуження та розігнала присутніх. Багато осіб потурбували. Сімох німців арештували. В цій справі німецька меншина внесла інтерпеляцію в чехословацькому парламенті.

ПОВІСТЯМИ ДОБУВСЯ ІЗ ВІЗНИЦІ.

Президент Мосціцький підписав помиловання для Сергія Пясецького, в'язня у Св. Жинжу, що написав у в'язниці кілька повістей. Пясецький відсиджував кару за грабункові напади на пограниччі в часі польсько-більшовицької війни і був есперіш засуджений на кару до смертної в'язниці, яку обновили йому до 15 літ. Мав ще сидіти 4 роки. Кару подарували йому під умовою, що буде чотири роки жити бездоганно.

ЯПОНІЯ ПОЧИНАЄ ОФЕНЗИВУ НА ЦІЛІМ ШАНГАЙСЬКІМ ФРОНТІ

ШАНГАЙ. — Японська армія, при допомозі японської флотії, почала на цілому шангайському фронті загальну офензиву. Офензива почалася артилерійним огнем. Літаки бомбардували міста на 2,000 миль довгій фронті. Втрати величезні. Китайці кажуть, що їх оборонні лінії держаться.

КИТАЙ ВІДКЛИЧЕТЬСЯ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА. — Віктор Гу, китайський постійний представник при Лізі Націй, потвердив вістку, що Китай внесе до Ліги Націй протест проти поломання Японією угоди Ліги.

Китай буде домагатися примінення артикулу XVII-го статуту Ліги, котрого досі ще ніколи не примінювано.

ЯПОНІЯ НЕ ДАЛА САТИСФАКЦІЇ АНГЛІЙ.

ЛОНДОН. — По 8 днів вижидання англійський уряд дістав нарешті відповідь японського уряду на англійський протест проти пострілення англійського амбасадора в Китаю.

Англійський уряд не подав іще до публичного відома тексту цієї відповіді, але подав загально, що відповідь не вдовольє Англії та що вона предложить Японії новий протест. Японія каже в своїй відповіді, що вона не може дати сатисфакції за постріл амбасадора, бо ще не доказано, що це її жовніри виконали постріл.

ЯПОНІЯ ДАЄ ВІДШКОДУВАННЯ АМЕРИКАНЦЕВІ.

ПІПІНГ. — Японська амбасада каже, що американський письменник Джін Лем дістав від японського уряду 800 китайських доларів як відшкодування за плондрування його маєтку японськими жовнірами.

ЯПОНІЯ ЗА АМЕРИКАНСЬКУ НЕУТРАЛЬНІСТЬ.

ТОКІО. — Посол Окада запитав у парламенті уряд, чи Комітет Промислової Організації здержує висилку амуніції до Китаю. Міністер заграничних справ Гіота відповів, що Америка придержується строго неутральности та що, це внутрішня справа Америки, в яку Японія не має права мішати.

ЗАПРОШЕННЯ НА „ПІРАТСЬКУ“ КОНФЕРЕНЦІЮ ВИСЛАНІ.

ЛОНДОН. — Англійський уряд постановив запросити представників держав Середземного моря на конференцію в справі морського розбюю до міста Ніон, положеного на швайцарським боці озера Женева.

Запрошення висилають уряди Англії й Франції. Запрошення дістануть 10 держав.

РОСІЯ ЗАКИДАЄ ІТАЛІ ТОПЛЕННЯ КОРАБЛІВ.

РИМ. — Саме в той час, як Англія й Франція сколикують конференцію держав Середземного моря для розгляду еспанської ситуації, Росія предложила Італії ноту, в котрій закидає італійському урядові бомбардування двох російських кораблів та домагається за це відшкодування й покарання винуватих.

ДАЛІ ЗАХОПЛЮЮТЬ КОРАБЛІ.

ПІАЛЬМА МАХОРКА. — Еспанський кружляк, що належить до повстанців, захопив британський пароплав „Берлінгтон“, заставив його поїхати до морської бази повстанців і виладувати там свій ладунок російської нафти. Англія внесла проти цього захоплення протест до повстанського уряду.

АНГЛІЙСЬКІ ЮНІ ПІДДЕРЖУЮТЬ УРЯД.

НОРВИЧ (Англія). — На зборах провідників англійського юнійного руху, що тепер об'єднує коло 4 мільйонів робітників, ухвалено резолюції за урядову програму узброєння.

Голова конгресу заявив, що зорганізовані робітники будуть піддержувати уряд, якщо він не буде посувати регуляції платні й праці до таких меж, де яких посувають тоталітарні держави, в котрих капіталістична контрола зовсім нищить свободу робітників.

„ЧИСТКА“ В РОСІЇ ІДЕ ДАЛІ.

МОСКВА. — Жертвою найновішої „чистки“ в совєтській Росії впали 6 вищих урядників у Ташкенті, столиці Узбецької республіки, в Азії. Закидають їм розтрату міських фондів на пиятку з дівчатами.

„Правда“ каже, що ташкентські урядники вбивали коні міста, щоб мати мясо на своїх забавах. Називає їх „буржуазними націоналістами“.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1894
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
141 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
ХІНІВЕРЕНІЯ За оголошення редакція не відповідає.
"Свобода": BERGEN 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BERGEN 4-1016.
4-0807.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
3 Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

У САМІМ КУТОЧКУ

Погляньте, як зможете, на „Українські Щоденні Вісті“ (московсько-большевицьку газету, видавану українськими буквами) з 3. вересня 1937 р. А там зправа у самім куточку внизу прочитаєте малесеньку новиночку, затитуловану ось так: „В страху перед карою за зраду Любченко заповдів собі смерть“. А в тій новинці подано, що „голова Раднаркому України заповдів собі смерть, побоявшись, що буде притягнений до відповідальності за свою антирадянську діяльність“. У. Ш. Вісти в Нью Йорку, як пристало на вірну собаку Москви, поховали ось так Любченка в такий самий спосіб, як поховали його московські „Правда“: тихенько, без гомону, шоправда, не в „куточку нацивтарі“, а в „куточку свого смітника“. Для У. Ш. Вістей це не давно „товариш Любченко“ був великою людиною, теж за приказом Москви. Був він і провідником робучих мас в Україні — з ласки Сталіна! І був речником робітників України, бо говорив так, як говорити наказувала Москва. А тепер став той самий Любченко для У. Ш. Вістей у Нью Йорку зрадником інтересів України, теж згідно з приказом Москви.

Як велика і широка Україна, падають рік за роком українські жертви, (а їх уже грубі міліони) в боротьбі з московською окупацією України. Падають від куль уже справжні большевики, люди, що намагались довгими роками добачувати в большевизмі дійсну ідею. Гинуть під Советами українські большевики, які, не зважаючи на всі віроломства Москви, вперто дали вірили, що можна наладити якийсь співжиття між Україною і Московщиною, що можна українцям і москалям жити у дійсній спілці. Відбирають собі життя ті, що мучили тисячами, а то й міліонами усіх тих в Україні, що не хотіли так само як вони вірити, бо переконались на власній шкірі, як гірко їх одукала Москва та яку крайню злочинну роботу вели вони в Україні, катуючи і винищуючи тих, що бралися витягати Україну з лабет Москви. Одні тільки московські собаки в Америці, що брешуть українськими словами, незмінні у своїй собачій службі Москві. Їх уже не може зворушити ніяка трагедія України, бо їй не зворушило їх те, коли міліони наших людей в Україні вмирали з голоду. Нема в них ні крихітки якоїсь вільної думки. Ні крихітки серця для України. Ні одробини українських почувань. Словом, цілковите схудобіння, затрата усіх людських почувань. Ось такою являється наша большевицька зграя в Америці. А до тої самої зграї треба зачислювати і тих усіх, ніби не-большевиків, що то шукають у тої зграї якоїсь помочі, що виступають на сторінках їхньої шматки, чи втягають наших робітників до якоїсь спільної, нібито ідейної робітничої акції.

ВОВКИ В ХАТІ

(За Паскеном)
(3)
Щораз тяжче ставало мені жити? — спитав Лишак. — Той, що стріляв, вудповів Сумрик. — Він причинився до вашого рятунку. Вирятували вас ті, до кого він стріляв. Один лежить ось тут. Його застрілив. Другого заколов мій товариш. Сумрик аж тепер побачив на землі два вовки. — Застріленому вовкові завдачує ваше життя. Кажете, що ви чули два стріли. Я стріляв двічі. Перший раз я стріляв до тіччі, яка добиралася до м'яса, завішеного перед хатою. Це був той стріл, котрий вас підвів на ноги. Другий стріл був глухий, бо я стріляв до отського вовка такий тут, в хаті. Цей стріл показав вам мою хату. Як би не те, то ви дуже легко могли були пройти попри хату не бачучи її. — Таки так, — сказав гість. — Я вже думаю, чи не вбив я влітку, коли гукнув той ваш стріл. Тільки він справив мене сюди. — Тепер лізьте під кожухи спати, бо ви не виспани. (Кінець).

КУБАНЬ І КАВКАЗЬКА УКРАЇНА

(Небезпечна політична гра).
Маємо також цікаву пам'ятку, що українські запорозькі козаки — чорноморці, прибувши перші в організованій формі на Кубань у 1792 р., пристали до старої української землі, Тматорокані, під іменем Війська Чорноморського. Тут вони знайшли на Таманському півострові (бувша Тматорокань) мармурову плиту з написом: „В літо 6576 (1068) р. індікта 6. Гліб князь мірив море по леду від Тматорокані до Крчева 854 сажени“ (проф. Ф. Шербина, т. I, ст. 317).
Отже й українські козаки-чорноморці оселилися на тій самій Кубані, яка в старовину належала до української держави. Між іншим ще й до сьогодні на Тамані (стара Тматорокань), в станиці Таманській, там, де вийшли на беріг українські — чорноморські козаки з рідного краю, України, стоїть на девелій скелі бронзова постава українського запорозького козака — символ національної традиції сучасного українського козацтва з Кубані. Можна навести ще багато і багато інших історичних даних, що свідчать про прямиї, а то не лише державно-національні, але й духово-культурні та матеріальні зв'язки північно-кавказьких українських земель з Києвом.
Треба підкреслити, що Тматорокань (тепер Таманський півострів), яка лежала на великому торговельному шляху Європи з Азією, мала неабияке значіння для тодішньої України, і тому київські князі не раз ходили походами на північний Кавказ, щоб зміцнити її державне положення.
Як і інші українські землі в тих часах, Тматорокань мала свого князя, свого архиєрея (архиєрей у Фанагорії був уже у VIII віці).
Але свого княжого роду не мали; там князями були увесь час київські князі.
В другій половині XII в. Україна страждала Тматорокань. Зпочатку її захопили черкеси, потім татари, а потім татари і наразі, турки.
Українське населення в Тматорокані було дуже знищене, але воно там не переводилося, ховаючись у безпечні в плавнях та живучи далі між панівним на тих землях чужим елементом.
Однак остаточно натиск кочовників — половців, печенігів, турків і татарських орд, швидко почав випирати український елемент з Подоння й північного Кавказу, а татарська навада переміняла тутешні землі в пустиню, майже безлюдну, — кочовище татарських орд з центром у Криму.
Всєж таки, в XV—XVI столітті на цю пустиню північного Кавказу, багату всілякими дарами природи, посунали знову від заходу українські, а від півночі і здовж Дону — донські козаки.
Згодом, як виникла Запорозька Січ, запорожці, і взагалі український елемент старих українських жителів, селилися там і навіть ворогували з донцями, котрі також забирали на Озівське море, побережжя Кубані.
Так уже указ російської Лізавети з 11. липня 1745 р. свідчить, що в тих часах на Кубані жило чимало запорожців постійно (Еварницький, т. I, ст. 19—20).
А 3. серпня 1775 р. московська цариця Катерина II, сповіщає маніфестом, знищивши остаточно Запорозьку Січ:
„З Запорозькою Січю вже цілком покінчено, знищивши на будучність і саму назву запорозьких козаків“. Січ зруйнували 66,000 московського війська, армія ген. Текелія, в якій склад входили і 13 полків донських козаків.
Та не дивно, що донські козаки, разом з московським військом, руйнували Запорозьку Січ, бо про це Катерина у своїй маніфесті говорить:
„Нарешті ті самі запорожці стали поширювати свої свавільні присвоєння до земель, котрі здавна давен належали Московській державі, і непохитно, в наслідок чого Нас вірності, як завжди з відзначенням та мужністю, в Нашій службі було в порядку та добру поведінкою придало назавжди до себе дуже добре Наше височайше Монарше благовоління, і тим саме роблячи донським козакам заборону користуватися тими аселями, які вже довгий час були в їхньому володінні; кожний нормально думаючий може тут легко збагнути, як лукавий намір запорозьких козаків, так і дійсно шкоду від того для держави. Заводячи власне хліборобство, вони (запорозькі) тим самим розривали основу її залежності від престолу Нашого і задумували звичайно утворити з себе серед „отчєства“ область, цілком незалежну під своїм власним шаленим управлінням“ (Н. Маркевич, „Історія Малоросії“, т. IV, ст. 446—451).
Це був явний страх перед незалежністю України. Бож запорожці тягли туди й українських селян-хліборобів з родинами.
Але все це не помагало й рух на північно-кавказькі землі й Кубань продовжувався і впродовж XVII і XVIII віку щораз кріпшав, українці займали щораз то нові земельні простори та міцно осідали на них.
При цьому потрібно зазначити, що донські козаки склалися вперше в XVI віці з московської й української пограничної людності всуші (Солов'єв, Еварницький, Савельєв, Сухоруків, Семенов і інші). Їх національна приналежність була з роду не одноціла.
В XVII-тім і XVIII-тім віці дуже багато українців ходили „в донські козаки“. В XIX в. оселилось багато хліборобського українського населення з України над Доном, тому навіть у бувшій Росії був такий погляд, що в Донській області творять більшість населення саме українці (див. „Словник Брокгауза і Ефрона“).
Крім того в 1887 р. прилучено до Донщини Таганрозьку округу, частину давніх запорозьких українських земель, з 90% українського населення, що ще збільшило відсоток українців у Донщині. Хоч, очевидно, тяжко шукати правдивих даних про це в офіційній статистиці московській, яка з авжди в цій галузі була по мистецьки фальшована на шкоду українцям та цілком підпорядкована московській політиці.
Також треба зазначити, що при організації Війська Донського були два осередки: один у долинній течії Дону і понад Донцем; це так зв. Низове Донське Військо, — антропологічно, мовно й звичаєво — українці; другий осередок повстав далеко від першого на північній сході, між Волгою і Доном, понад Хопром і Медведицею; це так зв. Верхнє Донське Військо, переважно москалі з своїм діалектом та звичаями, далеко відмінними від перших.
При кінці XVI в. ці два осередки об'єдналися в одне Військо Донське. Українське населення взяло велику участь в організації Низового Донського Війська. Ріжні історичні дані підтверджують, що в другій половині XVI в. і в XVII в. запорозькі козаки часто приходили малими й великими ватагами та разом з донськими козаками ходили походами на Озів або тримали татарські й турецькі береги Озівського і Чорного моря (Сухоруків).
Отже українські запорозькі козаки не тільки з боку наддніпрянщини, але й з боку Донщини і північного Кавказу захищали від тодішніх ворогів землі, що в X і XI в. входили до складу Київської держави.
Чимало було й таких запорозьких та українських козаків, які осідали над Доном і зчасом увійшли до складу Війська Донського. Так історик Кубанського Козацького Війська, проф. Ф. А. Шербина, підкреслює той факт, що запорозькі козаки заснували на одному з островів долинного Дону місто Старочеркаськ, яке було довго потім столицею Війська Донського.
І. Бикадоров (автор „Історії Козаків“, т. I, ст. 131—132) також стверджує, що ще в 1570—1572 р. мало місце значне підсилення Донського Низового Війська кількома тисячами запорозьких козаків, що заснували тоді на Донщині нові міста (городки): Старочеркаськ, Манич і підсилили Роздорі Нижні. Таким чином природний рух українського елементу на простори північного Кавказу зростає до того, що вже „запорозькі брали участь нарівні з донськими козаками в рішеннях Військового Кругу“, причім запорожці були рішучими національно-політичними противниками Москви. Це так стурбувало Москву, що московська влада вже „від 30. років XVII в. у своїх грамотах Донському Війську домагалася, щоб запорозькі черкаси у Круг не пускати“ (ст. 152). (Кінець буде).

ГРІХ ПРОТИ НАТУРИ

— Таке, хіба не гріх.
— Скажи! Може то такий гріх. Може й тяжкий?
Парубок покрутив головою і каже:
— На таке шкода часу. Я проте й не повинен був зацікавлятися.
— Коли зачав, то скажи решту. Воно мабуть щось дуже погане, коли ти затявся і крутиш. З Богом крутіться нема!
— Воно не так погане, як...
— Ну! Докінчи! Що ти зробив? Як согрівив?
— Я согрівив проти натури.
— Та яким способом?
— Я... я натуру обернув.
— Що? Шож зробив?
— Та кажу, що обернув натуру!
Священик не знав, що думати. Про такий гріх перший раз чув. Він спитав:
— Як? Як ти це зробив?
— То не легко розповісти, як зробив.
— Кажу тобі, не крути, бо то з Богом справа! Коли зачав, то кінчи. Як не скажеш, то не дам розрешення! Де ти це зробив?
— Таки тут, в церкві. Ось там на порозі.
— Погане що?
А деж би я в церкві зробив погане! Навпаки, воно було гарне, тільки що проти натури.
— Або скажи, чим Бога про-

ГОДИ ДІСТАТИСЯ НА ГУЦУЛЬЩИНУ

У зв'язку з приписами про охорону границь і туристичних обмеженнями на Гуцульщині появилося у „Курері Варшавському“ фейлетон Джіма Покера, який подаємо у скороченні.
Виділяючись на Гуцульщині, щоб провести там свою відпустку, але показалося, що Гуцульщина доступна нині звичайному смертникові тільки після поладнання формальностей, подібних до тих, яких вимагають, щоб дістати дозвіл на виїзд за границю.
„Мешкаю в місцевості, що лежить 15 км. від околиці, але належить до провінційного повіту. Отже мусів їхати 40 км. до староства, щоб дістати потрібний дозвіл. Управляю фотографічний спорт, але доводиться, що на Гуцульщині фотографувати не вільно, інакше мене арештують. Як справжній турист, подорожую мотоциклом, і знову доводиться, що на Гуцульщині це заборонено.“
„Але я вирішив. До сто грив, я льоальний громадянин, чи ні? Сідаю до автобуса, опісля на вузкошляхову залізничку і їду до староства.“
— Дозвіл на виїзд на Гуцульщину? — задукував знайомий урядовець. — Алеж Гуцульщина належить до Польщі і ніяких дозволів не треба...
— І я так думаю, але дійсність інша.
„Урядовець про це не знав і щез. По десятих хвилинах вертається вже краще поінформований, і веде мене до свого товариша, що видає перепустку. Застаю німця одного жиди, що хотів їхати до Коломиї, але... довідавшись, що дозвіл коштує 5 zł, волів зрезигнувати.“
— Як то? У Варшаві стоять цілі хвосты, щоб дістати дозвіл. А тут така пуста?
— Нічого дивного, — відповів урядовець. — Люди на провінційній волості сидять вдома або їхати там, де не потрібно стільки заходів...
„За тиждень я маю дозвіл з гарною урядовою печаткою. Нараз, як грим з ясного неба, вичиту вістку.“
„Розпорядок про обмеження руху в станиславському воєвідстві стрінувся з деякими труднощами при ввведенні в життя, тому практичне його зосотування відложено до 15. серпня.“
„В мені закипіла кров. Як то, стільки труд, часу, грошей, державнотворчої діяльності і все надаром! Ні, того мені вже забагато! Дозвіл, добутий з таким трудом, мусить мати свою вартість! Отже, як речення пересунує до 15. серпня, то я, щоб використати мій дозвіл, поїду аж після цього речення. Принайменше буду знати, що не трудився надаром!“
„Так, але що буде, як і цей речення продовжат, або, ще гірше, як розпорядок про видавання спеціальних дозволів зовсім скасуєть? Бо чейже, говорячи між нами, всі впевняють, що цей розпорядок не вийде життєвої проби.“
— („Діло“).
НЕ БЕРІТЬ ТРАВИ У РІТ!
Багато людей мають нерозумний звичай урвати кусень трави та брати її до уст, вклати між зуби, а навіть жувати її.
Навіть, коли поминути всю негідність такого поступовання — то залишається ще велика небезпека, що загрожує людині від дрібненьких грибків, які дуже часто галасують на травах. Від цих грибків дістати можна таку тяжку й майже невилікову недугу, як актиномікозу. При захворюванні на актиномікозу найчастіше винуватий цей нерозумний звичай — гризти траву.

ВИКОРИСТАЙТЕ ЛІТНЮ ОФЕРТУ „СВОБОДИ“

Кожний новий передплатник, що прише ОДНОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА „СВОБОДУ“ в сумі \$6.00, ОДЕРЖИТЬ У ДОДАТКУ КНИЖОК НА СУМУ \$10.00.
По одержанні річної передплати адміністрація „Свободи“ негайно вишле такому передплатникові каталог, з якого він вибере собі книжок на згадану суму.
КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ І ЗБАГАЧУЙТЕ СВОЄ ЗНАННЯ ЧИТАННЯМ КНИЖОК.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Засідання управи У.Ч.Х.

Дня 1 вересня ц. р. управа Українського Червоного Хреста ОДВУ мала своє засідання, на якому крім інших біжучих справ обговорювано справу виступу члениці Українського Червоного Хреста ОДВУ у Дні Української Жінки.

Після вичерпної дискусії наразі порішили, що всі відділи У.Ч.Х., що знаходяться в межах Нью Йорку, повинні обов'язково взяти участь у тому святі в одностроях Ч.Х. Коли відділ не може прийти в цілому складі, то повинен прислати делегатку; а коли і делегатки не може вислати, то повинен прислати свою жертву на санаторію для політичних в'язнів.

Як відомо, цей Український День має започаткувати збірні на ту ціль. При пересилці жертв треба виразно зазначити, на яку ціль.

Управа Українського Червоного Хреста ОДВУ.

НЬО ГЕЙВЕН, КОНН.

Милий гість.

Дня 29 серпня ц. р. загостив до Нью Гейвена, Конн., капітан І. Барабаш з Шікаго, Ілінойс, враз со своєю дружиною. Якраз у той день випадала прогулянка, влаштована Українською Січчю. Капітан Барабаш був запрошений на ту забаву, на якій він зацікавився своїми країнами, що майже всі походять з Тернопільщини. З тої нагоди він попросив дозволити йому сказати, пару слів.

Він розказав коротенько про своє життя, яке було повне різних змагань і пригод. 12-літнім хлопцем він приїхав до Америки. Хоч малий він був, але вже тоді знав, що без тяжкої праці нема в житті успіхів. Вечорами він учився до школи, вчився англійської мови й музики.

Покінчивши школу, він вступив до 36-ї дивізії піхоти та в часі світової війни перебував два роки на фронті у Франції. Там він став капеланом-хором. Повернувшись з війни додому, він дістав стипендію і пішов далі студіювати музику, в якій робив значні успіхи, вибиваючись перед іншими. З часом дістав рангу капітана.

Далше п. Барабаш зробив кілька заваг про наш нарід тут в Америці. Хоч наш нарід у старому краї дуже часто був неспівомий і неграмотний, то, ставши на вільній землі Вашингтона, він почав посилати своїх дітей до вищих шкіл, каледжів і університетів. Ми ніколи не можемо нахакувати наших яких 150 осіб з вищою освітою, котрі займаються в американським громадським житті поважні місця. Серед них є професори, лікарі, адвокати і т. д. Через тих осіб ми можемо нахакувати наших яких 150 осіб з вищою освітою, котрі займаються в американським громадським житті поважні місця.

Капітан Барабаш сам належить до різних українських організацій, тому накликав також інших людей, щоб ставали в ряди українських національних організацій.

Михайло Довгий.

ГЮСТОН, ТЕККАС.

Примірна українська донька.

Наша молода українка, Олена Барабаш з Гюстона, заступила на похвалу від американців, як теж заслугою на ще більшу похвалу від українців. Вона скінчила гай скул з належними похвалами і за це дістала доступ до вищих студій в інституті Райс.

Хоч серед тутешніх українців нема своїх організацій, а то тому, що в Гюстон живе

ЧИ У ВАШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Є ТАКІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ?

ЯК НЕМА, ТО ЗАМОВТЕ НА НАСТУПНИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК У КНИГАРНІ „СВОБОДИ“.

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука (Маємо лише нове видання першої читанки М. Матвійчука в 1935 році). 40 ц.

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанка для II класу) М. Матвійчука. 45 ц.

ТРЕТЯ КНИЖЕЧКА (читанка для III класу) М. Матвійчука. 60 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для IV класу) М. Матвійчука. 75 ц.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ для дітей у чотирьох частях з дуже гарними ілюстраціями М. Фаруха: КИЇВСЬКЕ КНЯЗІВСТВО; ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА; КОЗАЧЧИНА; УКРАЇНА В НЕВОЛІ. Це надзвичайно добре видання для вжитку в школах і для дітей. Кожна книжка коштує 20 центів. Ціна за всі чотири книжки разом 75 ц.

КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича. 50 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича. 15 ц.

ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ з багатьма малюнками і картою, С. Рудницького. 75 ц.

МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії, укладений о. І. Рудовичем. 35 ц.

БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ старого і нового завітів, о. д-ра Я. Левицького. 65 ц.

БІБЛІЙНІ ОБРАЗКИ. Перші початки науки релігії, о. С. Бельського. 35 ц.

ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях, о. С. Бельського. 50 ц.

РУХОВІ ЗАБАВИ. Декотрі мають пісні. 20 ц.

ВЕСЕЛА БАНДУРА, співачок з нотами. 20 ц.

МАЛИЙ БАНДУРИСТ, збірка пісень для дітей, видання „Світ Дитини“. 25 ц.

СЕРЕДЧЕННИЙ ВІНОЧОК. Вязанка святкових бананів для українських дітей. На іменни або уредни матері, батька, дідуся, бабулі, тети, сестри, брата, вчителя, вчительки, товаришів. Також новорічні, великодні і різдвяні побажання. Писемні привітання на Св. Матері і декламції. 35 ц.

МАЛИЙ ДЕКУЛЯТОР, збірка віршів до деклямації на всенародні свята і свята святої та обиходу. Підбрав і впорядкував М. Таранько. Видання „Світ Дитини“. 25 ц.

МЕТОДИКА правопису і словесних вправ з додатками: диктати, зразки говірок, спис висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського знання. Д-ра К. Кисельовського. Ціна 65 ц.

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма, М. Матвійчука. Ціна 75 ц.

„СВОБОДА“ 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДАЛЕКО ВІД СВОЇХ.

Людину, яка раз-один вийшла з рідного середовища, доля кидає не раз до студи, то туди, не маючи їй виходу. Цей чоловік довгий мандрує по світу, але в душі його завжди живе його рідне село, його рідні люди, його рідна земля. Він не може забути свого рідного краю, своєї рідної мови, своєї рідної церкви. Він не може забути свого рідного народу, свого рідного життя. Він не може забути свого рідного дідуся, своєї рідної бабулі, своєї рідної сестри, свого рідного брата. Він не може забути свого рідного вчителя, своєї рідної вчительки, своїх рідних товаришів. Він не може забути свого рідного життя, свого рідного дідуся, своєї рідної бабулі, своєї рідної сестри, свого рідного брата. Він не може забути свого рідного вчителя, своєї рідної вчительки, своїх рідних товаришів.

Ось така доля спінула українського громадянина Івана Кінаха, який по довгий мандрівці поселився ще в 1910 р. в Мемфіс, Тенесі, якого я відвідав під час своєї подорожі.

Хоч започатку йому прихилилося тяжко працювати в бізнесі чищення викон, то часом він тут добровільно гарно майна та побудував собі дім. Але що в тій околиці українців майже зовсім не було, а гом. Кінах хотів конче одружитися з українкою, то вибрався до Нью Йорку, щоб там знайти собі товаришку життя. Одружившись, він назад повернувся до Мемфіса, де до нині займається чесною, зразковою працею. Серед чужинців він теж знайшов собі поважання.

Але їх обох часто находила велика туга за своїм рідним. Отож цю тугу вони бодалі в часті заспокоювали українськими реєрами і це було для нього головною розривкою, як також часописом „Свобода“.

Вони тепер мають двоє гарних дітей, що ходять до гай скул, і ті діточки наприклад гарно говорять по українськи.

Коли я гостив у нього, то він мені сказав: „Ось так рік за роком я живу самотою враз з рідною, далеко від своїх рідних країн. Коли прийде свято, то моя стара „вік-троля“ заступає все, що потрібно для душі. Ось у мене є „Херувими“, „Отче наш“, „Тебе поем“, коляди, „Христос воскрес“ та всякі народні пісні. Ось тим розвеселяю далеко на чужині себе і свою родину“.

А. М. Т.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

КОГОЗ, Н. Р.

На Рідну Школу.

Дня 19 серпня ц. р. в нагоді посвячення дзвіниці й влаштованого у той час містичку заряджено збірку на народні цілі, яка принесла \$16.50. Збіркою вважалися Петро Шульган і Григорій Заверу-ха. Цю суму розділено по половині: \$7.75 на Рідну Школу в старому краю і \$7.75 на вищу школу в Стерфорд, Конн. Першу половину вислав о. М. Лисак через Об'єднання, а другу просто до заряду Вищої Школи.

УВАГА!

МЕНВІЛ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!

УВАГА!

ТОВАРИСТВО М. ДРАГОМАНОВА, ВІДДІЛ 181 У. Н. СОЮЗУ

святкуватиме свій:

ЗОЛІТНИЙ ЮВІЛЕНІЙ

В СУБОТУ, ДНЯ 11-ГО ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1937 РОКУ

В У. Н. ДОМІ НА CUMBERLAND HILL

ПОЛЕВУ СЛУЖБУ БОЖУ відправити В. Касків. — Початок Служби Божої в годині 10-ї рано, по службі Божій буде Посвячення Препорів, по посвяченню препорів буде Панахида за померлих членів Товариства. По скінченню Панахиди всі Товариства Сестричтва і всі присутні громадяни возмуть участь в ПОХОДІ з цвинтаря до У. Н. Дому. В Поході буде грати Українська Банда з Вунсакет. — Святочну промову виголосить о. М. Драгоманов. — Будуть теж говорити представники місцевих і позамісцевих Товариств. — По скінченню бесідників буде буфет, по буфеті буде ЗАБАВА до пізньої ночі.

— До танців буде пригравати добірна оркестра.

Товариство М. Драгоманова запрошує на це Свято до ласкавої участі всі Товариства, Сестричтва, Молодець Клуби, ОДВУ, а також парохії з Менвіла, Вунсакет, Сентрал Фолс, Фол Рівер, Бостон, як теж свідоме українське громадянство з близьких і дальших околиць. Усім гостям Тов. М. Драгоманова і ціла наша громада від душі і від щирого серця буде рада. — Враз непогоди Служба Божя відправиться в місцевій церкві в Менвілі. — С. Шевчук, предс.; П. Тимчик, кас.; Павло Гринчук, секр.; П. Черкас, секр.

ГЕМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Марк. Шашкевича, від 94, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулися в суботу, 11-го вересня, в Українській Хаті в годині 7-їм вечером. Обов'язком кожного члена є бути на час. Довгуючих просимо вивіряти залеглості. Також, хто має нову кандидатуру в членів, хай приведе на збори. Припоминати тому членів, котрі забрав Пропамітну Книжку. Анімація Хлопчик, щоб таку приніс на збори, або вернув одного долара. — М. Касів, предс.; І. Курчак, Мих. Шаран, секр.; М. Чубка, кас.

ДІТРОПТ, МІШ. Тов. Запорозька Січ, від 75, повідомляє своїх членів, що збори відбулися в суботу, 12-го вересня в годині 1-їшї полудня, в галі Ситизенського Клубу 3484 Сікат вул. Просимо членів, кожен прийти на ці збори, бо маємо дуже важні справи до вирішення. Нагадаємо довгуючим членам, щоб вивіряли свою належність, бо впротиний раз будуть суспендовані. — У. Гриняк, предс.; Д. Дорош, кас.; М. Бусько, секр.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. ім. „Мир“, від 324, повідомляє своїх членів, що збори відбулися в суботу, 11-го вересня в годині 8-їм вечері, в клубі укр. А. Горюхан 847 Н. Франклін вул. Просимо всіх членів вивіряти на час і вивіряти свої залеглості. — Я. Лежак, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від 237, повідомляє своїх членів, що три-квартальні збори відбулися в суботу, 12-го вересня, в галі церковній враз по Службі Божій. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до пологодження. Не прийнятий член підлягає карі писня статуту. Пригадаємо, що збори мали відбуватися в 5-го вересня, але на той день припала Український День, що збори перенесено на 12-го вересня. — Уряд зборів.

ЗЛАГІДНОСТЯ ОБСТАВИНА.

— Обвинувачений, ледви вас випустили із в'язниці, а ви зараз укралі одяг?

— Я мусів, пане суддя; як я вийшов на волю, мій старий одяг показався затишним на мене.

Питання: Мій приятель, котрий був тут натуралізованим громадянином, повернувся до свого рідного краю з жінкою і трьома дітьми у віці 6, 8 і 15 років життя. Він прийняв там своє колишнє громадянство. Чи його діти теж утратили американське громадянство? Він пише, що діти дальше вважають себе американськими громадянами і ціла родина бажалаб вернутись до Злучених Держав.

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

ПІТАННЯ І ВІДПОВІДІ

Питання: Мене привезли до Америки дитиною п'ятдесят п'ять років тому і я виріс на фермі. Доживши поволіття, я покористувався всіми громадянськими правами та голодував при місцевих, стейтових і державних виборах. Кілька місяців тому я подався по американський паспорт, бо планував виїхати до Європи, але мою апликацію відкинули. З того виходить, що мої родичі ніколи не приймали американського громадянства і тому то я надаліше остаюсь чужинцем. Як можна набути для себе громадянство?

Відповідь: Ви повинні негайно внести петицію на громадянство та долучити до того записане знання про те, що ви помилювали послугували громадянськими правами, будучи але поінформовані про стан свого громадянства. Вам не треба вибирати „перших паперів“, ані посвідки приїзду у вашім випадку не вимагається, бо ви приїхали сюди перед 29 червня 1906 року. Вам треба двох свідків, щоби посвідчили про факти вашого мешкання, морального характеру та відношення до загальної конституції. Злучених Держав.

Питання: Будуть наскви скавати котрі імігранти в управленні до позаквотної іміграційної візи та до першенства у квоти.

Відповідь: Іміграційним квотам не підлягають отсі особи: 1) жінки, неподружені діти та чоловіки американських громадян, одружені перед 1 липня 1932 року. 2) Священники, професори, їх жінки та самотні діти до 18 року життя; студенти, котрі мають щонайменше 15 років життя, та чужинці, що повертаються з хвалевого побути за границею. Першенство до п'ятьдесяти відсотків квоти мають родичі та чоловіки американських громадян, одружені після 1 липня 1932 року. Далі йдуть жінки та неодружені молоді діти чужинців, котрі легально приїхали до Злучених Держав на постійний побут.

В теперішній час навіть позаквотні імігранти мусять виказатися достаточними доказами, що, прибувши до Злучених Держав, не стануться публичним тягаром.

Питання: Член братської організації, котрий є чужинцем, був засуджений за дефравдацію на шіснадцять місяців в'язниці за крадіжкою. Чи через це він підлягає депортації?

Відповідь: За існуючим законом, депортація залежить від часу його перебування у Злучених Державах і чи це було перше або друге карання. Чужинець, котрий коли-небудь за перших п'ять років тутешнього перебування поповнив злочин, порушуючи свій моральний характер, і буде засуджений на один рік або більше в'язничної карі, мусить бути депортований. Після п'яти років перебування у Злучених Державах чужинці підлягають депортації, коли два рази поповняють поважний злочин і за кожний раз будуть засуджені на тюремну кару на рік або довше.

Питання: Мій приятель, котрий був тут натуралізованим громадянином, повернувся до свого рідного краю з жінкою і трьома дітьми у віці 6, 8 і 15 років життя. Він прийняв там своє колишнє громадянство. Чи його діти теж утратили американське громадянство? Він пише, що діти дальше вважають себе американськими громадянами і ціла родина бажалаб вернутись до Злучених Держав.

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

У ЦАРСТВІ ВІЧНОЇ ТИШИНИ

Скарби океанів відбирають сон ученим.

Англійські вчені розглядають плян, чи не вдалось би добувати каміне вугля із морського дна, зараз коло береж Англії.

Копальня на дні моря! Це виглядає наче титул якогось розділу фантастичної повісті. Та останніми літами стільки фантастичних мрій здійснюється, що нині вже нікого не лякають ніякі труднощі.

Уявм собі: з морського дна виросте ліс веж і шибів. Царство вічної тишини та темряви, таємні глибини, закипають від руху помп і сверлів, величезні механічні прилади докопання будуть вдиратися глибоко у верстви землі, куди ще ніколи не ступала людська нога. Може бути, прийдє ще такий час, що люди переможуть глибини та наче мурашки будуть робити коридори у підморській землі.

Покінчи це лише мрія? Нинішні технічні засоби не всілякі, що здійснити такої мрії. Та що буде завтра?

Копальні скарби поверхні землі ще дуже багаті, але ще той час, коли вони вичерпаються. Та скорий розвиток техніки починається до того, що зуживається все більше вугля і нафти. Тому булоб дуже корисне, урухоми-ти копалині вугля і нафти під поверхнею моря. Тоді положення зовсім змінилось би. Люди мали би вже на мільони літ засоби енергії тепла.

Геологи здогадуються, що під морським дном є величезні верстви мінеральних багатств. Славний учений Шарль Піжо винайшов прилад спеціально для дослідів, чи морське дно має в собі якісь мінеральні верстви. Прилад цей подібний до гармату, яка викидає стріли, що має в собі електричний механізм. Механізм діє починає працювати автоматично, як лише стрілою вдарить об морське дно. Стрілою вбивається у дно, а що має форму рури, дістаються до неї верстви дна по черзі, так, як уложєні на дні. Стрілою вбивається глибоко на кільканадцять стіп, а потім можна його витягнути при допомозі сталевих лини, яка є прикріплена до стріла. Коли руру витягнемо з води і маємо в ній різні верстви землі чи піску та мінералів, можемо означити геологічний склад морського дна. Своім апаратом проф. Піжо зумів зібрати проби морського дна у глибині 15,000 стіп.

Колиб держави стали добувати мінеральні підморські багатства, почалась би боротьба за найбагатіші території, а тимсамим покінь-лась би призначати всім державами свобода вод.

Моря і океани стали би театром боротьби; за них воювалиб таксамо, як нині воюють за землю.

Може бути, що наше покоління не діждеться вже тих часів. Всеж ця справа вже нині не дає спокійно спати дітям і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, родичам остається дуже обмежене право висловлювати свої думки і тим позбавлювати їх

Відповідь: Деякі суди в таких справах видали рішення, що уродженню у Злучених Державах установили повні права громадянства, род

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомяємо всіх громадян у Нью Йорку, котрі мають дітей в шкільній віці, що Українська Народна Школа при українській православній громаді 334-й Ст. 14-та вулиця розпочинає науку 15-го вересня ш. р. в год. 5-тій половині. Науку української мови, історії, географії і т. п., будуть дітям уділяти учителі: М. Мосенський, В. Романишин і І. Харамбура. Заряд школи буде під опікою комітету, в склад якого ввійдуть родичі, що посилають дітей до школи.

Внеси дітей до школи будемо приймати вечорами починаючи від 10-го вересня між 6. і 8. годинною в шкільній залі. 206, 208

Комітет.

ЩО ВИ ЗНАЄТЕ ПРО ЛЕМКІВЩИНУ?

Коли хтось питається Вас про Лемківщину, чи можете дати вдовольняючі відповіді? Що діється тепер на Лемківщині?

Відповіді на ці питання знайдете в новій книжці

ІЛЮСТРОВАНА ІСТОРІЯ ЛЕМКІВЩИНИ

написав Юліян Тарнович

284 сторін — 100 ілюстрацій. — Ціна \$1.00.

Заомаляйте в книгарні

„СВОБОДА“

81-83 GRAND STREET (BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

НОВІ КНИЖКИ З КРАЮ

- Д-р Шухевич Степан: ГІРНИЙ СМІХ. Военні оповідання. 50
- Полонич, Б.: КІМНАТА З ОДНИМ ВХОДОМ, сенсаційна повість. 50
- Полонич, Б.: ТОВАРИШІ УСІХУ, сенсаційна повість. 50
- Мрдовець, Д.: ГАЙДАМАКИ, в двох томах. 1.00
- Гоголь, М.: СТРАШНА ПОМСТА та інші оповідання з передмовою М. Голубця. 50
- Радич, В.: МАКСИМ ЗАЛІЗНЯК, в двох томах. 1.00
- Чайковський, Андрій: ЗА НАЖИВОЮ. Повість з галицького селянського життя. 50
- Горинський, П.: ПІД ПРАПОРИ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО. 50
- Будинівський, В.: ГРЕМИТЬ. Історична повість. 50
- Голубець, Микола: ГЕЯ ВІДНО СЕЛО. (Нарис). 50
- Журба, Г.: ЗОРІ СВІТ ЗАПОВІДАЮТЬ з післясловом М. Голубця. 50
- Косач, Юрій: СОНЦЕ В ЧИГРИНІ. Повість про декабристів на Укр. 50
- Павло, Свй (Свенський): СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ. 50
- Туранський, Осип: СИН ЗЕМЛІ, в двох томах. 1.00
- Верн, Жиль: ЗАМОК У КАРПАТАХ. 40
- Островський, В.: ЗА ГРОШЕМ. Оповідання. 50
- Голубець, Микола: ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ЛЬВІВ. Епізоди боротьби XIII—XVIII. в. 25

Замовлення враз з належністю слати на адресу:

„СВОБОДА“

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ХОРИ! — СОЛІСТИ!

В книгарні „Свободи“ можете дістати нові твори

М. О. ГАЙВОРОНСЬКОГО

(пісні Українських Січових Стрільців)

I. том: СОЛІСТИ на середній голос. \$.75

II. том: Пісні на МІШАНИЙ ХОР (партитура) 1.00

III. том: Пісні на ОДНОРОДНИЙ ХОР (на діво-

чі або чоловічі голоси) .75

На кожний концерт припадуть вам сильна і

бадьора пісня (на мішаний хор) „Живи,

Україно!“ .25

Пісні Лемківщини, Закарпаття, Полісся й інші

твори М. О. Гайворонського на хор і скрипку мож-

на дістати в книгарні „Свободи“.

„СВОБОДА“

81-83 Grand St., (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

НОВА ЗЕЛАНДІЯ — ОСТРІВ ПРИРОДНОЇ КРАСИ

Вигибають гарні звірі.

На південний схід від Австралії виривають зовсім окремо з океану два великі острови, оточені багатомою островами. Це окремішність була причиною, що весь вірний світ на них виростав відокремлено й тим самим інакше ніж інші звірі. Самособом, лише до того часу, аж тут дуже розмножилися первісні мешканці, маорі. Це більший вплив мали емігранти з Європи, які як усюди на світі, своїм поселенням у країні з населенням менше культурним причинилися до основних змін у житті людей та звірят.

Одним із найзамітніших тамошніх звірів є птах ківі, відомий із шкільних підручників. Цікаве у того птаха, що не має крил і інших своїми прикметами багато різниться від наших птахів. Природники знають п'ять родів птахів ківі. Було тих птахів так багато у Новій Зеландії, що цілі виправи живилися його м'ясом: сьогодні живє вже тільки в неземських околицях. Птах цей хоронений законом, а всеж його чимраз менше, тому що паде дуже часто жертвою диких котів, псів і кабанів. Ківі це останній струсовий птах на цьому острові. Жило тут більше родів величезних птахів високіх і „десять“ стій, у порівнянні з якими нинішній ківі, високій і „якої півтора стопи, є наче карликом. Туземці зовуть того птаха „моа“. З них збереглися лише кістки (впівні), пір'я, шкіра, м'яси та яйця. (Воно важило 16 до 18 фунтів). Багато згадується про тих птахів у маорських оповіданнях, а саме про лови на них. Це птахи „моа“ були головною метою ловів, виходить уже з того, що інших звірів на які можна би полювати на острові майже не було. Коли згинув останній „моа“ невідомо, однак певне є, що так сталося в історичних часах, а є записані й назвища європейців, які вперевняли, що бачили живого „моа“. Тому можливо, а навіть правдоподібно, що „моа“ витинув уже в часах, як ці острови відкрили європейці.

Нова Зеландія це взага-

лі остров вигибаючих людських звірів. До згаданих звірів треба ще зарахувати й курку звану чотирніс, якої було дві породи. Всього чотирі примірники цієї курки є в чотирьох різних музеях. Останній раз, як її бачили живу, відфотографували її. Будучина покаже, чи ця курка, яку вже вважали вимерлою, ще поживиться. Цікава теж доля папуги, званої „кі“ (нестор), яка, як і більшість папуг, жила насінням, однак навчилася зловити овець, які фермери тут розмножили, вилловлювати комах. Та коли виривала комах з овни, то не раз із новою видерла і трохи м'яса. Потім так засмакувала в овечому м'ясі і так виспецілізувалася, що за винищенням цієї папуги ви-значили нагороду, щоб фермери не мали шкоди. Це поставило цю папугу між вигибле птацтво! До найцікавіших вигибаючих звірів на Новій Зеландії треба ще зарахувати ящірку звану „туатера“ (гатерія), яку теж згадують в маорських оповіданнях і казках. Цікава ця ящірка тим, що на її мені голови має спеціальний орган, званий третім оком. Своім виглядом не є зовсім споріднена з іншими гадами, тай сама в дечому схожа на птаха.

Вчислено тут лише найзамітніші звірять Нової Зеландії. Однак їх багато більше, хоч що правда не всі такі цікаві, всеж заслуговують на увагу, тому, що то майже все вигибаючі звірять.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, які опрацював і видав М. О. ГАЙВОРОНСЬКИЙ на мішаний хор:

1. Живи, Україно.
2. Невисхідна пісня з Полісся.
3. Вербож моя, пісня з Полісся.
4. Одналь сонечко сходило, пісня з Лемківщини.
5. Моя мила, пісня з Лемківщини.
6. Кояда, Гуцульське Різдво.
7. Павис, Гуцульське Різдво.
8. Крутальні, Гуцульське Різдво.
9. Щедрика, Гуцульське Різдво.

Повні 4 пісні продаємо за \$1.00.

Всі повні пісні можна одержати в книгарні „Свободи“. Вислаємо тільки по одержанню належності

„СВОБОДА“

81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346 JERSEY CITY, N. J.

— Яка є кара за двожен-

ство? — Дві теці!

КОРАБЕЛЬНИЙ ПИСАРНИА — КОРОЛЕМ ЧОЛОВІКОМ 40 ЖІНОК

Було це 1843 р. Джан Дан, писар, невеличкої корабельної агенції сидів при бюрку та роздумував, яка будучина може ждати його. Нараз зірвався з крісла, схопив капелюх і сказав до здивованих товаришів:

— Вже мені досить такого життя, я хочу бути королем!

Закричали лікарі, щоб Дан відіслати до заведення для божевільних, честливий писарин був уже в лондонській пристані та вів на чердак корабля, що відіждив до південної Африки. Тут осів у країні зулусів. Навчився їх мови, скинув європейський одяг, носив лише запасніку в поясі, а ціле тіло його засмакувало на ясно-бронзово. Це дуже сподобалося зулуським дівчатам. Та Данові не були дівчата головною метою. Він увійшов у взаємини із зулуськими дівчатами, сказав, що хоче жити з ними, з ними воювати.

Чоловік 40 жінок.

У зулусів дуже строгі звичаї. Дівчата дуже вчасно віддаються. Нелегальні подружжя карають смертю. Дан пристосувався до того закону. Осунавши собі власне господарство. Добробут його зростає. Має 40 жінок і власну смугу краю, кілька тисяч квадратних миль.

Вини з туземцями та з англійцями.

Між зулусами вибухнула війна. Після смерті короля Чака прийшли до влади його сини: Сітаваджо й Умбалячі. Вони не могли погодитися та почали між собою війну. Дан постановив стати по боці Умбалячі. Та не добре вибрав. Умбалячі згинув у бою, пробитий списом. Королем зулусів став Сітаваджо. Та Дан не втік із краю, а з корою зголосився у ново-го короля, приніс йому багаті дарунки і сказав:

— Колиб я був знав, що ти такий могутній король, я радий був віддати тебе життя, щоб ти мені допоміг, та я воюю, смерть ніж поганьблене життя!

Сітаваджо, простив йому, запросив на свою ко-

ронацію і іменував його одним із своїх мужів довіри. Дан займав шораз то вищі становища. Тимчасом Сітаваджо завоював сусідні племена та забрав прогнаних з краю англійців. Напав на провинцію Наталь. Та це було початком його кінця. Почалася кривава війна. Англійські війська пішли проти мурунів. Дан несподівано став на боці англійців і завдяки його заходам скоро прийшло до закінчення миру. Країна знову дісталася під владу Англії, а король Сітаваджо вкину до в'язниці.

Державу зулусів поділили на 13 округ, а Дан став намісником однієї з них; інші останалися під його контролем. Зпочатку зулуси недовіряли Данові, бо ще не забули, що він зрадив Сітаваджо. Коли переконалися, що він розумно править, станули по його боці. Головно подібалося їм, що він мав 40 жінок і дуже багато дітей.

Голод землі.

Після Данової смерті спадкоємці звернулися до англійського уряду, щоб приділив їм більше землі, а на оправдання наводили заслуги небижника. Призначили їм сто тисяч акрів, та небаром і того було замало. Данові потомки женилися з європейцями, стали жити по європейськи, отже годі було їх трактувати як туземців. Це племя попросту хорувало на голод землі. Уряд знову приділив їм більше ґрунту, та й того було мало. Все те вже стало затривожувати зулусів — цей була їх прадідна земля. Данові потомки виганяли зулусів, забирали землю, все було їм мало.

Тепер ще живе 79 Данових дітей, не рахуючи його внуків і правнуків. Тепер, у 1937 році, уряд визначив спеціальну комісію, щоб визначила раз на все границі території, призначеної для Данових потімків.

У лікарській ждальні сидять два малі хлопці.

— Що вам долягає? — питається якась лані.

— Я проковтнув галку і лікар мусить витягнути її.

— А ти товаришиш приятелю? — питається лані, другий хлопця. — Це дуже гарно.

— Ні, прошу пані, ця ланка є моя!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

На всіх імпрезах і весілях „Радіо-Експрес“
М. А. СЕРБІНСЬКОГО
Обслуговує і найкваліфікованіше.
169 AVE. A. NEW YORK CITY.
Telephone: ALgonquin 4-4952

Д-р С. ЧЕРНОВ
(Європейський спеціаліст)
Острів і хронічні нештати чоловіків і жінок. — Шкідливі звички.
222 Second Ave., cor. 14 St., N. Y. C.
Room 14.
Офісні години: 10—8; неділя 11—2
Жінки-доктор до обслуговування.
Пройти X-к. (флюороскоп) \$2.00

Д-р Е. Я. МИХАЛЕНКО
ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
1605 W. CHICAGO AVENUE
(cor. Chicago and Ashland)
CHICAGO, ILL.
Урядові години:
9—10; 1—4; 7—8.
Office phone: Seeley 5004
Res. phone: Van Buren 1126

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ.

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болі в ногах, флебіт (запалення жила), пухляк або болюча коліна чи кісточка і ревматичні ноги успішно лікуюмо новими європейськими методами без операції.

Офісні години: щоденно від 1 до 6 вечір, в неділю і четверги від 1 до 8:30 вечір. Нема урядових годин у неділю.

Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City

Близько Бродвею.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

МИРОН ПІТВАН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ризику, як далеко поза

Нью-Йорком. Вразі потреби теле-

фонуйте до нас. Обслуговує ширя

і чесна, без Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПІЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВАНІМАЄТЬ ПОХОРОНАМИ

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 PROSPECT AVENUE

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Melrose 5-5577.

ІРАН БУМЬКО

Новий Український Undertaker

заряджує погребом по ціні так

низькій, як \$150. Обслуговує

підприємця.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

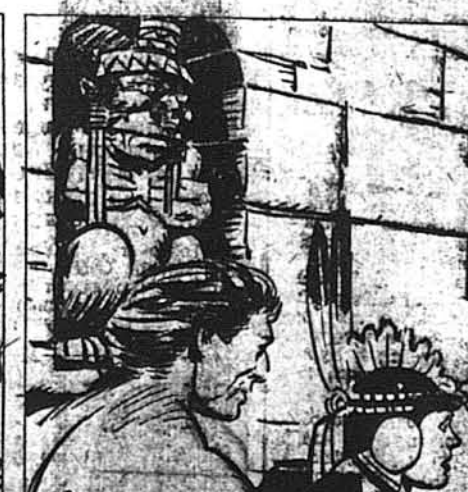
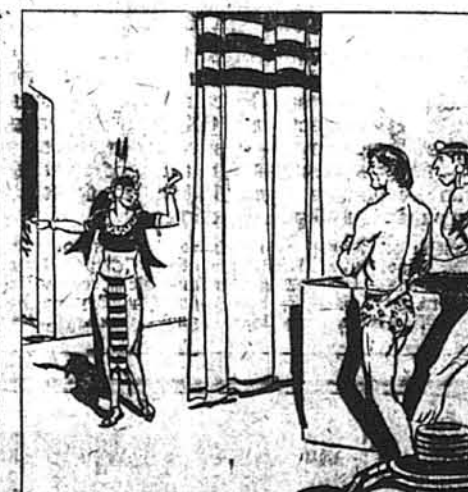
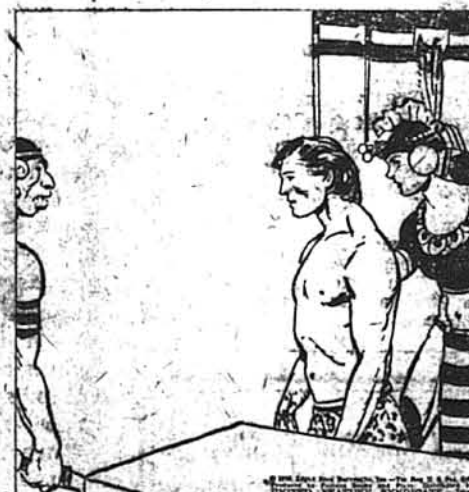
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified Funerals as low as \$150.

Telephone: Orchard 4-8086

ТАРЗАН І БОГІНЯ МАІВ.

(108)

Як Тарзан добув свою руку з цього невольничого залізка, то вона ціла була облита кров'ю. Та хоч кров обильно сплила по підлозі, він сам далі не зраджував найменшого болю. М'якські потвори стояли довкруги і не знали, що далі робити. Вони всі були крайню незадоволені, але кого за це винувати, вони не знали.

Вкінці вони почали складати вину за це на саму королеву. Бо вона, як королева, повинна була знати якийсь спосіб, щоб заставити цього чоловіка терпіти. Це є добрі і лихі сторони кожного монарха. За успіхи, і то навіть такі, що йому не прислугують, його піддані його вихваляють. Але коли станеться невдача, то хоч і він і не завинив, його за це винувать.

Зали це розуміла і старалася у своїй голові знайти на це раду. Вкінці вона рішила не здаватися. Це правда, що цей чоловік не здрігнувся від терпіння, які мусіло йому завдати невольничий залізок, але є ще інші муки, ще гірші від залізка. Це це питання, чи Тарзан потрапить так мужньо зносити інші муки. На волякий виладок Залія рішила попробувати.

Не говорячи нічого, вона вказала Тарзанові рукою, щоб він шов за нею. Вона поведла його довж коридора, по якого боках стояли фігури майнських божків. Ці божки відбивали в собі страшну огиду і жах. М'якські мистці сумлінно відбили у тих потворах ті почування, що дримали в душах м'якських потвор.